

Kétmillió városrendező

Kik tervezik a holnap Budapestjét?

Tudósok, városrendezők, építészek, mérnökök — s rajtuk kívül a **kétmillió metropolisz szinte minden polgára**. A város jövője, holnapja közügy. Egy-egy városrendezési elhatározást, tervet, elképzelést kétmillió ember »értékel«, vitat.

A budapesti általános városrendezési terv nyomán **Budapest valamennyi kerülete elkészítette programját. S a programok egyben százezrek véleményét, kívánságát is tükrözik.**

120 000 lakás

A város legfőbb gondja: **a lakásépítés**. 1948 óta 120 000 lakás, új családi otthon készült el a fővárosban. **Huszonnyolc lakótelepen** fejezték be az építést. Egy-egy lakótelep gyakran vidéki városokkal vetekszik nagyságban, az Üllői úton például annyian laknak, mint Gyöngyösön. 120 000 lakás — több mint 400 000 ember kapott új otthont. Mégis kevés. A városnak 1937-ben alig egymillió lakosa volt. Most majdnem kétszer ennyien élnek itt. A lakásépítkezés ütemének meggyorsítása elképzelhetően a legmodernebb technológiák alkalmazása nélkül.

Kelenföld már izelítő a holnapból. 1966 itt a

házgyár munkájának startját, tanulóévét jelenti. Az első évben 900 lakást akarnak átadni. Az új városrész, Kelenföld — 30 000 ember él majd itt — elrendezésében Budapest egyik legszebb települése lesz.

Sokan felteszik a kérdést: **az azonos elemek alkalmazása nem jár-e egyhangúsággal?** A tervezők gazdagon bánnak a színekkel, s az elemek variálhatósága is sokat jelent. A különböző szintű épületeket úgy helyezik el, hogy **modern, változatos városképet** sikerüljön kialakítani. A messzemenő gondoskodásra jellemző, hogy például az iparművészek különleges bútorokat terveznek az itt épülő lakásokba. A későbbiekben a különböző házigyárak alkalmazása — **további kettőt kap Budapest, az egyiket dán tervek alapján** — is elősegíti a változatosság biztosítását.

Alacsony ház, magas ház

Kelenföld az **épületek magasságában** is a jövőt jelzi. Budapesten még 1965-ben is három-négyzetes volt az új házak többsége. Kelenföld már 10—15 emeletes épületekkel büszkélkedhet majd. Ezek a középmagas házak lehetővé teszik, hogy a területtel jól gazdálkodhassanak, »levegősen« építkezhessenek. Kelenföldön minden 100 hektárból ötven park lesz. A következő ötéves tervidőszakban már a lakások 66,3 százalékát hat-tízemeletes épületekben helyezik el. A **toronyépületek közintézmények lesznek**. Ezek egy-egy városrész centrumában kapnak helyet, így például a lágymányosi kapuban épül fel a műszaki egyetem Gellérthegy magasságú központi irodaháza.

A lakásépítések egyik legtöbb gondot okozó formája, a **társasház**. Az építetők eddig nem kaptak elég segítséget. 1966 lesz az első év — 20 millió forintot ad a fővárosi tanács — amikor a társasház építésekre kijelölt területeken **elő-közművesítést** végeznek. Azt szeretnék, ha a magánérből épülő házak többsége nem földszintes családi ház lenne, hanem több emeletes épület. A mai főváros elengedhetetlen követelménye ez.

A külső kerületek ügye mindennapi téma. 1965 e

tekintetben jelentős változásokat hozott. Ebben az évben fogadták el az elvet, s kezdték meg a munkákat: **minden peremkerület kapjon új városközpontot**. Csepelen, Pesterszébeten, Kőbányán, s a Józsefvárosban a centrumok kiépítése megkezdődött. Ezek a városközpontok magukban foglalják majd a legfontosabb közintézményeket, itt helyezkednek majd el a legjelentősebb kereskedelmi egységek, s a kulturális göcöt is itt akarják kialakítani.

A Belváros

A **Belváros** is napirenden van: részletes intézkedési tervet dolgoznak ki. Az alapvető gond: több mint 700 üzem, raktár, a kereskedelmi negyedbe nem való, egység helyezkedik itt el. Ezek kiköltöztetése gyakran éveket igényel. A megszüntetett raktárak helyett a város más részén újakat kell építeni és ez **tízmilliókat** emészt fel. Az élet azonban sűrget: a főváros legnagyobb üzleti negyedét naponta 6—700 000 ember keresi fel — a kerületnek 70 000 lakosa van —, s **indokolt lenne, hogy a raktárak helyén üzletek, üzletházak legyenek**. Jövőre a Fővárosi Óra- és Ékszer Vállalat műhelyeinek egy részét szüntetik meg. A Belvárosi Kávéház mellett a helyiségek is felszabadulnak: gyorsbüfé, bisztró, bár lesz itt. A Párisiudvar kialakítása igazolta, hogy a passzázsok, a házak közötti folyosókban, udvarokban elhelyezett üzletek sikert aratnak, ezekből többet kialakítanak. A foghíjak beépítése is napirendre kerül.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Khalcsran Tamás		
Cím:	Kétmillió városrendező		
Forrás:	Népszava		
(Hely)	1965. dec. 25.	(Idő)	(Köl. v. fiz.)
			(Oldal)
Tárgy	725.091		
Hely	1965		
Idő			
Személy			
Helyszám			
OSZTÁLYOZÁS			

Alagút a Duna alatt?

A csomópontok rendezése, átépítése a város közlekedési ütéreibe már nem tûr halasztást. Ezek az átépítések nemcsak egy-egy alul- vagy felüljáró építését, hanem az egész környék építészeti problémáinak megoldását kell hogy jelentsék. Az *Emke-aluljáró* 1966 végéig elkészül. A Corvint is korszerûsítik. Nyitott kérdés azonban: *mi legyen a Rókussal?* A Rákóczi úti szárnyról áthelyezik az osztályokat más kórházakba. Vitatott még, hogy lebontsák-e a metró e szakasza építésének befejezése után — hatnyolc hónapot vesz ez igénybe — a kaszárnyaszerű épülettömböt.

A Baross tér átépítésére több tanulmányterv készült és készül. A metró építése során a gyalogosok számára aluljárórendszereket építenek, a villamosokhoz, autóbuszokhoz, a pályaudvar előtti területhez. A közúti közlekedés megoldására magas-, illetve mélyvezetésû utak építését vagy jelzólámpák felszerelését javasolják.

Budapest a hidak városa. Sokan kérdik: *hol épül hid a jövőben?* Az Erzsébet-híd a jelenlegi forgalom többszörösének lebonyolítására alkalmas. A mérnökök egy érdekes gondolattal foglalkoznak: ha szükség lesz rá, indokoltnak tartanak, hogy ne hidat, hanem *Duna alatti alagutat építsenek.* A metró építõi jövőre már a Duna alatt dolgoznak, tapasztalataik bizonyára sokat jelentenek a vita eldöntésénél.

Budapest fejlesztésére 1966-ban több mint 6,5 milliárd forintot fordít a fővárosi tanács. A minisztériumok, különböző állami szervek csaknem ugyanennyit. S mivel az embereket foglalkoztatja, hol, s hogyan akarunk építeni, a rendszeres városrendezési viták hozzájárulhatnak a legjobb megoldás kiválasztásához.

Moldován Tamás